

Teksten 'VASTEN OP DE PAROCHIE'
Bouwstenen voor een veertigdagentijd

Algemeen

In de liturgie

één geheel - één rode draad

*inhoud

*opbouw

-keuze voor duidelijk motto/thema per viering

eerste week : Vasten is ... zich door de Geest laten leiden naar de woestijn...

de woestijn is in de bijbel steeds de plaats van loutering, twijfel, zoekend geloof.

Jezus trekt zich na zijn doopsel terug om te zoeken wat God uiteindelijk van Hem verwacht. Na 40 dagen, de tijd die nodig is om iets nieuws te beginnen, start Hij dan zijn optreden in Israel. In Jezus' spoor worden ook wij uitgenodigd ons door de Geest te laten meeleiden naar de woestijn. In die woestijn komen diepe vragen naar boven : wie ben ik ? wat is uiteindelijk belangrijk in mijn leven ? waar vind ik inspiratie voor mijn bezig zijn ?

Wat drijft mij uiteindelijk voort ? mijn carrière, mijn bezit, mijn goede naam of faam ?

tweede week : Vasten is ... zien wie Jezus is...

niet alleen de woestijn, ook de berg is in de bijbel een symbolische plaats. Op de berg laat God zich kennen. De tweede zondag van de vasten verhaalt ons een bijeenkomst van bergbeklimmers boven op de Tabor. Mozes en Elia houden Jezus gezelschap. Hier wordt duidelijk dat Jezus niet zo maar een mens is. Hij staat in de rij van Mozes en Elia. Hij hoort thuis bij God. In Jezus laat God zich kennen. De vastentijd is de tijd bij uitstek om te zien wie Jezus is. Om Jezus te zien, kunnen wij misschien beter wat minder in de spiegel kijken. Als mensen vol van zichzelf zijn, zien zij de ander niet. De vasten nodigt ons uit onszelf weg te cijferen, sober te leven om de ander/Ander op het spoor te komen.

Derde week : Vasten is ... mensen nieuwe kansen geven...

Op deze zondag vraagt de wijngaardenier : "Heer, laat de vijgeboom dit jaar nog staan, ..."

Mensen nieuwe kansen geven : een opdracht voor de vasten !

zie ook vierde week waarbij de vader van de verloren zoon daarin het voorbeeld geeft.

Zie ook vijfde week waarbij Jezus ook de overspelige vrouw een nieuwe kans geeft.

Kansen geven : echt kansen geven, niet oordelen, niet meedoen met allerlei clichés...

Kansen geven : iets wat ook Broederlijk Delen van harte beoogt in deze vastentijd.

Palmzondag : Vasten is ... trouw blijven, ook als het moeilijk wordt...

Het lijdensverhaal dat we horen op Palmzondag is een verhaal van mensen die kiezen voor of tegen Jezus. Sommigen blijven trouw (zijn moeder, Veronica...), de meesten laten Hem in de steek (Judas, Petrus, de overige leerlingen) en anderen twijfelen (Pilatus,..)

En wij ? Blijven wij trouw, als het moeilijk wordt ?

Houden wij vast aan een gegeven woord ?

Durven wij uitkomen voor ons geloof ?

Jezus kan ons inspireren. Hij wijkt niet af, wanneer zijn houding op verzet stuit.

-na homilie telkens zelfde lied zingen (de strofen die passen bij een bepaalde zondag van de vastentijd)

bv. Het lied op de Veertig dagen

melodie : U kennen, uit en tot U leven

1. Toen Jezus fier en levenwekkend
met vaste tred naar Sion ging
om daar zijn heengaan te voltrekken
wie waren toen zijn volgeling
wie ging er in die tijd met Hem
op doortocht naar Jeruzalem ?

2. eerste zondag (de verleiding weerstaan)
De stille eenvoud in den lande
is gretig meegegaan met Hem,
het volk met open hart en handen
dat naamloos is en zonder stem :
en bood men hun de heerschappij,
dat duivels kwaad weerstonden zij.

3. tweede zondag (de toekomst ontvouwd)
een schoon en eeuwenoud verleden
is stralend met Hem meegegaan,
de oude wet en de profeten,
zij kregen toekomst, nieuw bestaan,
zij mochten tot en met de pijn
op Jezus' lijf geschreven zijn.

4. derde zondag (groeikans geboden)
Zij die weer nieuwe kansen boden
aan wat geen groeikans meer liet zien,
de dorre boom niet wilden doden,
wie weet, het volgend jaar misschien,
wie zo, niet anders heeft gedaan,
die is met Hem op weg gegaan.

5. vierde zondag (de ruimte gegeven)
vergeving voor verloren zonen,
hun ruimte gevend namens God,
de zondaar trouw genade tonen,
de liefde als het hoogst gebod.
Wie zo met and'ren was begaan,
die is met Hem op weg gegaan.

6. vijfde zondag (de kring doorbroken)
de kring van man en macht doorbreken
die als een ban de vrouw belaagt,
niet in het oordeel blijven steken
dat haar voor eeuwig schuldig maakt,

wie zo verzoenend heeft gedaan,
die is met Hem op weg gegaan.

7. Palmzondag (de dienstknecht gehuldigd)

De stad der steden ingetreden,
een knecht gegeven alle eer
en meer dan alle overheden
nog Hem gehuldigd als de Heer.
Wie zo met palmen heeft gedaan,
die is voorgoed zijn weg gegaan.

8. Nu Jezus in de veertig dagen
als bode Gods naar Sion gaat,
wie durft met Hem het leven wagen
en voegt er bij Gods woord de daad ?
Wij gaan in deze tijd met Hem
op doortocht naar Jeruzalem.

In het gezin/de parochie

-gespreksavond rond betekenis van vasten, bidden, solidariteit
-gespreksavond tijdens iedere week van de vasten (eventueel aan de hand van "Vasten is...
zie hierboven bij liturgie)

-meditatieavond rond Elia (1 Koningen 19,1-15)

-achtergrond

De laatste trouwe profeet Elia heeft getuigd van God. Hij heeft echter veel
tegenstand en ziet het niet meer zitten. Een 'engel des Heren' "port" hem
echter aan om op te staan...

-lees het verhaal aandachtig. Lees het vervolgens in de ik-vorm dwz :
overall waar het gaat over Elia, lees je "ik", "mij" of "mijn"...

-neem de tijd voor de volgende vragen en maak eventueel onderscheid
bij de beantwoording tussen de praktijk van je leven tot nu toe en je
verlangen :

-wat is je heilig ? hoe getuig je daarvan ?

-welke tegenkrachten roep je op ?

-in welke omstandigheden vlucht je ?

-wanneer voel je je godverlaten ?

-je ligt uitgeteld neer, wat heb je nodig om verder te gaan ?

-wat is het doel van je reis ?

-vastenweek (uit Vasten van A. Grun, p. 84-93)

(vasten gedurende 5 dagen, met iedere dag een bepaald thema waarover nagedacht wordt)

Voorbeeld van een aswoensdagviering

-Welkom ... een verhaal

Er was eens in een verre streek een zware bosbrand. Maandenlang heeft het vuur om zich heen gegrepen. Grote gebieden zijn in vlammen opgegaan. Kilometers lang : kale velden. Overall as en wat verkoolde overblijfselen van bomen. Het vuur heeft niets gespaard; De bevolking is totaal overstuur, al maanden lang. De gesprekken gaan over niets anders dan over de brand, over deze catastrofe, over het "niets" dat hen nog rest : de as. Een heel verdachtmakingssysteem komt op gang. De brand moet wel aangestoken zijn... Er zit zeker een groepering achter... De een weet het nog zekerder dan de ander. Sommigen wijzen al een schuldige aan. De bevolking zoekt een zondebok. Iedereen zoekt het bij een ander, zoekt het elders. Men bespiedt elkaar, de sfeer is verpest, het verterende vuur heeft ook tussen hen in gewoed. De as is tevens in hun hart neergedaald.

-lied

-symboolhandeling

enkele palmtakjes worden verbrand in een vuurpot. De warme as wordt vermengd met reeds tevoren gemaakte as die reeds klaar ligt op een metalen schaal.

-psalm 95

-stilte

-evangelie uit Matteus 6,1-6.16-18

-gebed om ontferming

Gij die ons oproept om tot U terug te keren,
om foute wegen te verlaten
en de rechte weg van uw rijk te gaan :
ontferm U over ons en vergeef onze fouten. (stilte)

Gij die verdriet hebt over ons doen en laten,
niet aflat ons bijeen te roepen uit de verstrooiing
en van ons één volk wilt maken
ontferm U over ons en vergeef onze fouten. (stilte)

Gij die uw gelaat niet afwendt van uw wereld
maar blijft kijken waar het goede geschiedt,
ons bemoedigt en ons wekt tot een solidaire houding ;
ontferm U over ons en vergeef onze fouten. (stilte)

-uitdelen van de as

-lied

-verhaal : vervolg

Een jaar later in de door brand verwoeste steek. Regenbuien zijn over het land getrokken. De streek biedt niet meer zo'n sinistere indruk. Hier en daar zie je weer wat groen verschijnen. Toch nog, ondanks de verzengende hitte van de brand van een jaar geleden. Als je goed kijkt zijn er weer bloemen.

-slotgebed

-bij wijze van zending : het verhaal (slot)

Weer een jaar later. Als het voorjaar aanbreekt, is er op de velden een grote bloemenpracht. Maar er is iets wonderlijks gebeurd : het zijn andere bloemen dan voorheen. Er is een heel andere vegetatie gekomen. Uitbundiger, nieuwer, verjongd. De mensen uit de streek kijken hun ogen uit. Ook bij de dieren is een verandering te bespeuren. Ze zijn sterk, sterker dan voorheen : krachtiger, frisser, levendiger. Het vuur heeft een oordeel geveld. Alleen het beste heeft het gehaald en is overgebleven.

Uit de as verrijst nieuw leven. Door de as heen : omkeer van verdachtmaking naar vergeving, van hopeloze berusting naar hoopvol perspectief, van oud naar nieuw, van versleten en uitgeput naar verjongde creativiteit.

Laten wij nieuw leven brengen, overal waar wij gaan in de naam van de goede God : Vader, Zoon en Heilige Geest. Amen.

Witte Donderdag

Voorbeeld van een (gebeds) viering voor Witte Donderdag

-Kruisteken

-Begroeting en Welkom

Een groot aantal romans, films, toneelstukken beklemtoont de eenzaamheid van de mens. Wij mensen, zo stelt men, zijn vaak onbereikbaar voor elkaar. Elke echte ontmoeting is soms uitgesloten, elke blijvende verbondenheid is niet meer dan een ontroerend beeld.

Daarnaast is er in onze anonieme en soms verpletterende stedelijke cultuur een intense hang naar contact en communicatie.

Je krijgt bovendien soms de indruk dat er van menselijke relaties alleen nog maar sprake kan zijn op voorwaarde dat je allerlei cursussen gevolgd hebt.

In deze soms beklemmende maatschappij loop je er vaak droevig en verward bij. In ons is er de stem die zegt : Je bent maar half als je niemand gevonden hebt, als niemand voor jou onmisbaar geworden is. Tegelijk leeft er die angst om zich te verliezen aan een ander. Wie een beetje kijkt, ziet een samenleving waarin mannen en vrouwen het vaak niet gemakkelijk hebben; met elkaar, op de arbeidsmarkt, als ouder...

Wie een beetje kijkt, ziet veel schijn gestalten van liefde en trouw

Wie een beetje kijkt, ziet mensen die elkaar "hebben", machtige naties die de volkeren misbruiken en uitbuiten, rijken die de armen alle kansen weigeren, sterken die de zwakken intimideren.

Maar boven alle bezittende en op macht beluste omgangsvormen bestaat de vriendschap : de ervaring dat wij niet te hebben zijn, niet te bezitten, niet in te lijven bij elkaar.

Dat wij allen onvervangbaar, onachterhaalbaar eigen zijn.

Vriendschap is de liefde die zich uit in eerbied,

die zelfs op de knieën gaat voor de ander omdat die ander steeds groter is.

Vriendschap is de liefde die niet eist,

maar vraagt te mogen zien, begrijpen, troosten.

Vriendschap is de naaste liefhebben die is zoals jij en die zonder jou niet kan.

-bezinning

verbonden leven is

de stap durven zetten

je ware gezicht durven tonen,
je vrees en je onzekerheid
opzij schuiven
en je vertrouwen aan iemand schenken,
weten dat je geborgen bent.

Verbondenheid is niet
veel vragen stellen
aandringen of uitpluizen,
beslag leggen of veroordelen.

Verbonden leven is nooit "moeten".

Het is aanvoelen

luisteren

stil worden.

Verbondenheid geeft nieuwe horizonten aan je leven.

Je moet voortaan
je kleinheid, je onmacht
niet meer verbergen.

Je moet ze niet langer
alleen dragen.

Er is iemand bij wie je terecht kunt

-lied

-lezing uit 1 Kor 13,1-8a

-stilte

-lied

-evangelie uit Joh 13,1-17

-voorbeden

Gij die uw Zoon hebt laten zeggen :

Ik noem u geen vreemden meer,
maar vrienden.

Zeg dit opnieuw aan ieder van ons,
zodat ook wij
het verder kunnen zeggen aan elkaar,
vandaag en in de komende dagen.

Allen :

Laat ons voor elkaar
een teken van uw zorg zijn
voor ieder van ons.

Waar anders kunnen wij ervaren
wat goedheid en vergeving is,
ontvankelijkheid en trouw
dan bij de mensen die ons gegeven zijn ?

Allen :

Laat ons voor elkaar
een teken van uw zorg zijn
voor ieder van ons.

Laat deze vriendschap zichtbaar worden
hier in onze kring,
maar ook aan allen die op ons zijn aangewezen

en aan onze zorg zijn toevertrouwd.

Allen :

Laat ons voor elkaar
een teken van uw zorg zijn
voor ieder van ons.

-Onze Vader

-Slotgebed

God,

op deze dag heeft uw Zoon ons een nieuw teken gegeven van vriendschap :

Hij heeft ons geleerd dat wij elkaar de voeten moeten wassen.

Wij bidden U :

geef ook aan ons de moed te leven voor elkaar

en voor allen die uitzien naar een teken van uw vriendschap.

Dan zullen wij gelijken op uw Zoon..

Amen.